

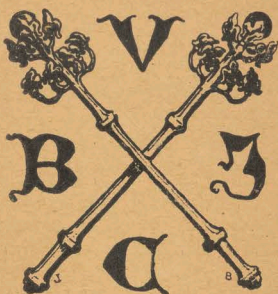

26698

1948

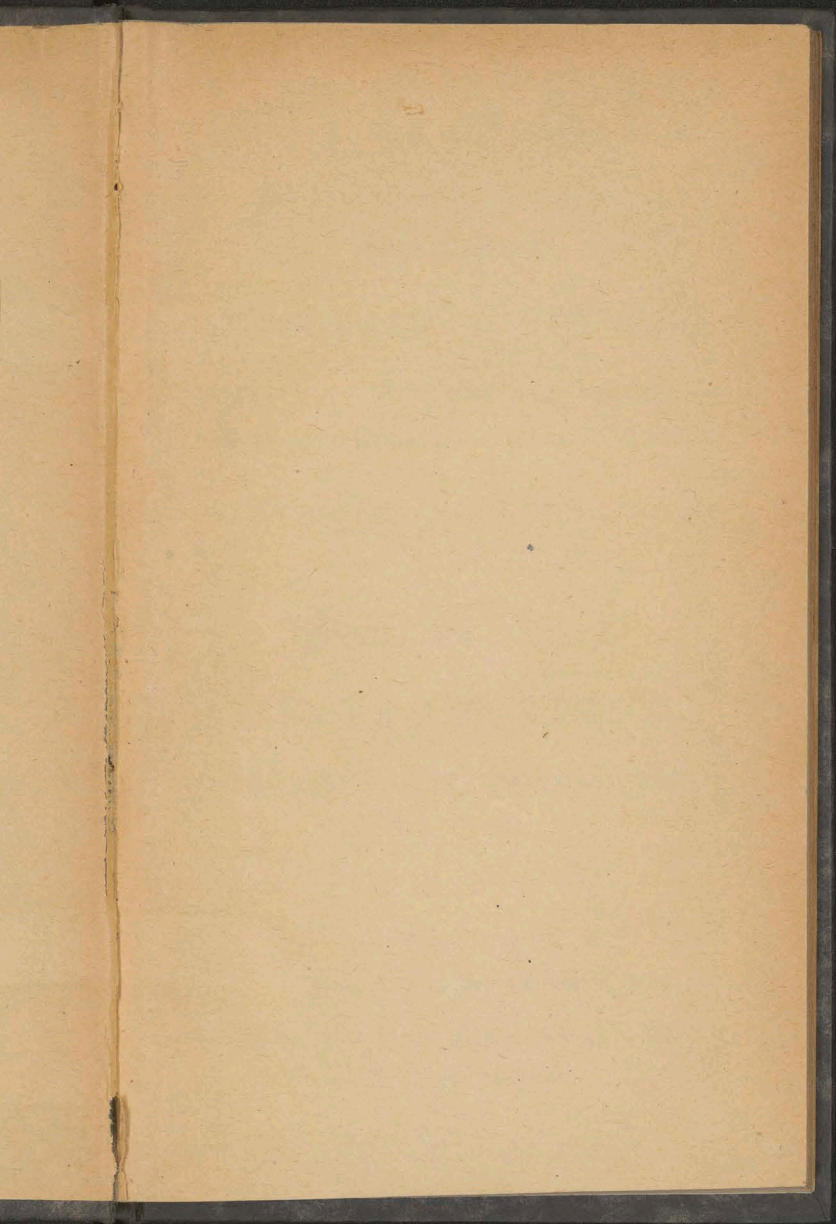
Mag. St. Dr.

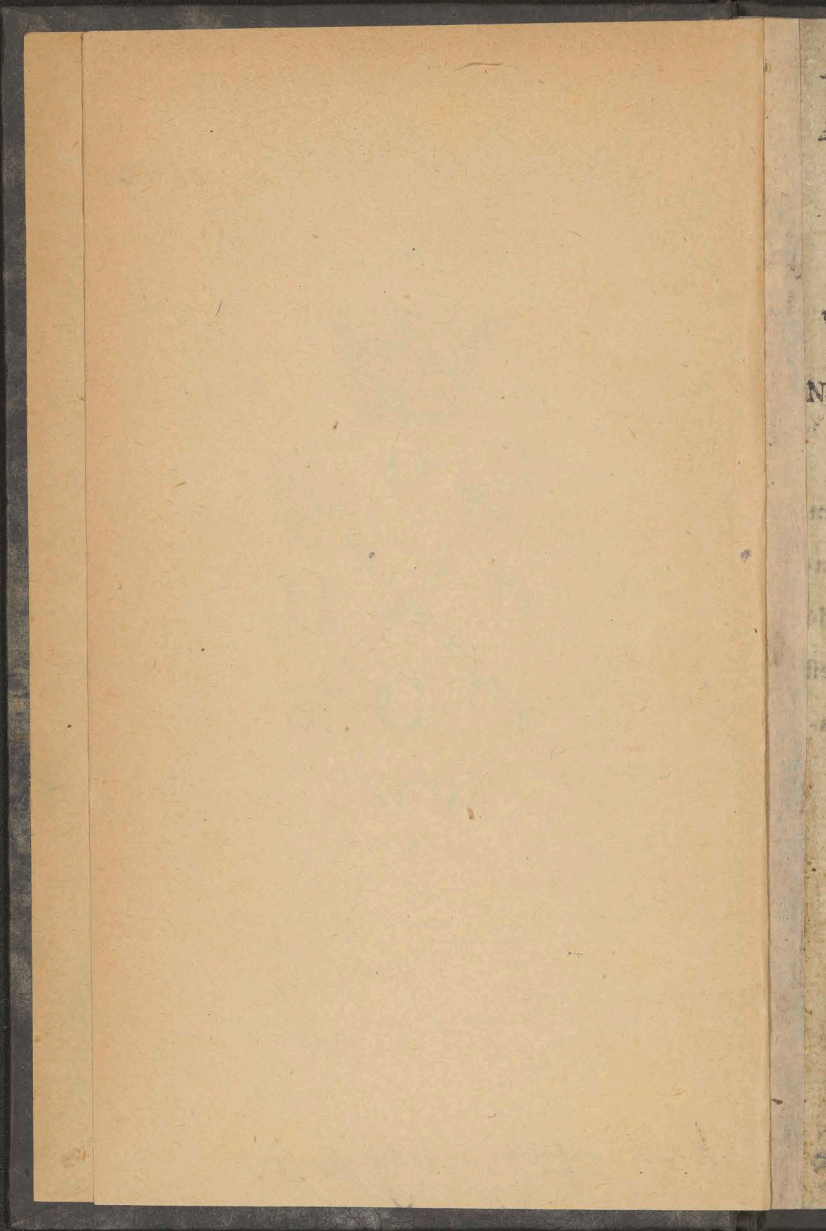
P

26698

Mag. St. Dr.

KAZANIE

O Nadgodzie Sprawiedliwości

Przy zaczęciu

TRYBUNAŁU KORONNEGO

Na Prowincyą Małopolską poczynającego się

Dnia 24go Kwietnia 1786. w Lublinie

POWIEDZIANE

Przez JMci Pana Xiedza

BENEDYKTA JOZEFA

CZAYKOWSKIEGO

Za Pozwoleniem Zwierzchności

Do Druku

PODANE

w LUBLINIE

w Drukarni uprzywilejowaney JKMcI

u XX. Trynitarzów.

Hist. pol. 5923.

TRIBUNALU KORONNEGO

TRIBUNALU KORONNEGO
Dnia 20go kwietnia 1784 w Krakowie

**Fratres si introierit in conventum Vestrum
Vir, aureum anulum habens, in veste can-
dida, introierit autem & pauper in sordido
habitu, & intendatis in eum; qui indutus est
veste præclara -- facti estis Iudices cogita-
tionum iniquarum. Jacobi Cap: 4.**

26698, I.

NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE

JJ. WW. PANOWIE I DOBRODZIEIE.

*J*stotna nadgroda za troski i prace
w odbywaniu Namieśtniczey Wła-
dzy podięte, komuż ieżeli się nie Wam
PP. Przechacni Prawem słusności na-
leży? owszem co mówię? iuż ię wla-
ścicielami iesteście.

Sprawiedliwość bowiem iuż od Was
w Prowincyi Wielkopolskię w zupeł-
nę swoię nie naruszona Swiętości
czyniąc wszystkie Wasze Sądownicze
wyroki prawdziwey mądrości płodem;
a z dobroci Jch miłym Sumnienia na-
pełniając pokoiem wyniosła Was aż
do własności Niestworzonę Jstoty i
całemu Narodowi Polskiemu w Osobach
Waszych powagę mądrego i sprawie-
dliwego okazała Monarchi.

Wczyież więc słusnię oddać powi-
nienem Ręce? to Kazanie, (w którym
z mieysca Prawdy, w Błagalni Pana
Zastępów, o wielkości nadgrody Spra-
wiedliwych zapewniłem Sędziów.) ie-

żeli nie w Tych Ręce: Którzy już na odebranie tak szacownej nadgrody, wiecznotrwalej z całego Narodu wdzięczności podpisem, trzymacie Przywilej; jeżeli nie Wam: Którym Wszelamocność nad Dziełem rozumnym Rak swoich udzieliła władzy. Mądry i Sprawiedliwy Król Maiestatu swego zabezpieczył powagę Obywatela Ojczyzny Fortun i życia bezpieczeństwo złożyli.

Przyjmij więc Najiasnięszy Trybunale, tę odemnie konieczną winną Tobie Danię: wraz z uczynionym Ci w naygłębszym uszanowaniu, Witanie.

Pokrycie Przechacni Panowie Dusz Waszych wielkością to wszystko: cokolwiek nieudolności mojej bydyż poznacie utworem; a bez krytyki która nayczystsze myśli z stopnia szacunku obalać zwykła, za godną Wspaniałości Waszjej przyjmiecie Ofiarę. A gdy przyszłość z tych to Apostolskich Wyrazów, i nadgrode wielką, i wysoki Charakter sprawiedliwego Sędziego

od

od Was zawłaszczony poznawszy ;
przez Świętą zazdrość usiłując iść
Waszëy Sprawiedliwości torem. Wie-
kom z uwielbieniem Jmion Waszych
podawać będzie Wasze przykłady, pòty
ia nie przestanę bydź.

Najjaśniejszego
Trybunału Koronnego
JJ. WW. PP. DD.

obowiązany i najniższym sługą
X. B. J. Czaykowlki K. K. L.

JASNIE

JASNIE WIELMOŻNI DEPUTACI

Najiaśniejszy Trybunał składający.

JW. JMc Xiądz MICHAŁ SOŁTYK Dziekan
Krakowski Kantor Koadjutor Gnieźnieński,
Trybunału Karonnego **PREZYDENT.**

JW. JMc Pan ADAM LASOCKI Kasztelan
Sochaczewski Orderu S. Stanisława
Kawaler, **MARSZAŁEK.**

Collegium Duchowne.

- z** Kapituły Krakowskiéy **JW. JX. Leon Emil,**
Kosiński Opat Koadjutor Sieciechowski.
- z** Kujawskiéy **JW. JX. Antoni Niewie-**
ściński Kano: i Surrogat Kujawski.
- z** Poznan: **JW. JX. Marcin Koturbski Ka-**
nonik Poznański.
- z** Płockiéy **JW. JX. Michał Mdzewski Archi-**
Dyakon Dobrzy:
- z** Chełm: **JW. JX. Józef Malczewski Kano-**
nik Chełmski.
- z** Kijowskiéy **JW. JX. Tadeusz Czaykowski**
Kanonik Kijowski.
- z** Kamienieckiéy **JW. JX. Marcin Radochów-**
ski Kanonik Kamieniecki.

Collegium Świeckie.

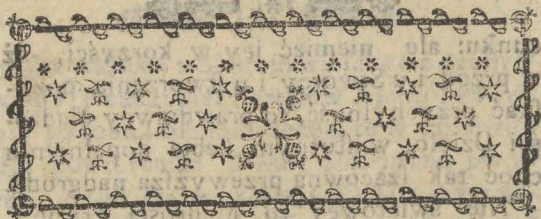
- z** Woiewództwa Poznańskiego **JW. JP.**
Nicef: Gorzeński Szambelan **JK. Mci.**
z Woie-

- z Województwa Krakowskiego Mikołaj
Rusocki Cześnik Krakowski.
- z Województwa Sandomirskiego JW. JP.
Jan Kanty Sołtyk Czesnik Sandomirski
- z Województwa Kaliskiego JW. JP. Woy-
ciech Grabowski,
- z Województwa Gnieźnieńskiego JW. JP.
Antóni Rudnicki.
- z Województwa Sieradz: JW. JP. Felix
Starczewski Kapitan Gwardyi Pieszey
Koron:
- z Województwa Łęczyckiego JW. JP. An-
toni Brochowski Szambelan JKMci.
- z Wdztwa Brzesk: Kujaw. i Inowrocław:
JW JP. Jan Wodziński Podczaszy Kru-
świcki.
- z Wdztwa Kijowskiego JW. JP. Józef Ry-
bicki Podczaszy Nowogrodzki
- z Ziemi Dobrzyńskiej JW. JP. Adam Rut-
kowski Chorąży Michałowiki.
- z Wdztwa Ruskiego z Ziemi Chełm: JW JP.
Woyciech Poletyło Stolnik Chełmiki.
- z Wdztwa Wołyńskiego JW. JP. Cyryak
Nowowieyski Staroście Braclawski.
- z Wdztwa Podolskiego JW. JP. Kazmierz
Krasowski Komornik Ziemski Latycz:
- z Wdztwa Lubelskiego JW. JP. Jakób Jani-
szowski Pisarz Ziemski Lubelski.
- z Wdztwa Płockiego JW. JP. Tadeusz
Mdzewski Regent Grodzki Lubelski.
z Xię-

z Xięstwa Mazowieckiego z Ziemi Zakroczymskiej JW. JP. Józef Wołowicz Szambelan JK Mci.
 z Ziemi Ciechanowskiej JW. JP. Alexander Młodzianowski Cześnik Prazmowski
 z Wdztwa Podlaskiego z Ziemi Drohickej JW. JP. Felix Trojański.
 z Wdztwa Braclawskiego JW. JP. Franciszek Poletyło Podczaszny Winnicki.
 z Wdztwa Czerniechowskiego JW. JP. Adam Podhorski Szambel. JK. Mci.

z Wdztwa Ralskiego z Ziemi Chmielnickiej JW. JP. Wojciech Poletyło Szambel Czernicki.
 z Wdztwa Wołyńskiego JW. JP. Cyprian Nowowiejski Szambel Braclawski.
 z Wdztwa Podlaskiego JW. JP. Kazimierz Krasowski Komornik Ziemi Leczyckiej.
 z Wdztwa Lubelskiego JW. JP. Jakób Januszewski Szambel Lubelski.
 z Wdztwa Plockiego JW. JP. Fabian Młodziejewski Szambel Lubelski.

*Præbete Aures Vos, qui continetis multitudi-
nem, quoniam a Domino data est potestas Vobis,
& virtus ab Altissimo; Qui interrogabit
opera vestra, & cogitationes scru-
tabitur. Sapien: Cap. 6.*

Sluchaycie w liczności zgromadzeni, oto Wam
jest dana od BOGA władza, a moc od Nay-
wyższego, który ściśle uczynki wasze i
myśli dochodzić będzie.

*Dilectus Deo & hominibus cujus memoria
in Benedictione. est Eccl: 45.*

Miły Bogu i Ludziom z Błogosławień-
stwem wspominaią Junie lego.

**NAYIASNIEYSZY TRYBUNALE
NAYWYŻSZY W PRAWOWIERNYM KRÓ-**

LEŚTWIE SĄDZIE.

ZUst Potomności w sławie odbierać
pochwały i wieczno trwałey u Naro-
dów a ieszcze z Błogosławieństwem zosta-
wać pamięci; to nadgroda zasług i pracy
równego pod słońcem nie znajduie sza-
cunkus

cunku: ale nie mieć ię w korzyści, aż w przód i u Stwórcy i u stworzenia pozyskać przychylność, to prawdziwéy Mądrości Dzieło, w istotnym siebie dopełnieniu choć tak szacowną przewyższa nadgodę.

Nie światowéy to Mądrości Tryumf, umieć się razem i Bogu i Ludziom podobać; wielkiey tu przezorności potrzeba, aby zyskując u stworzenia miłość, w nienawiści u niestworzoney nie zostać Istoty: na ofobliwszéy to roztropności zależy, aby ściągając na siebie iedynowładnéy mocy łaskawe względy, ludzkiego nie zaiętrzyć Serca.

Bóg i Świat są to dway Panowie, którym razem służyć, a cóż dopiero podobać się Ewangelia nie podobieństwo przyznaie *non potestis servire Deo & mammonæ.*

BOG istota Istot a Istota najswiętsza niema w upodobaniu, tylko niekazaone Sumnienia, ludzie zaś chołodownikom swych względów, miłości upominek w nadgodzie oddawać zwykli: i to ięszcze niżeli obowiązek przychylności zaciągają, wprzód choćby też z skazą sumnienia i z ufzczęrbkiem sprawiedliwości uskutecznić swoje domagają się zamyśli.

J i jakimże więc sposobem podobając się Bogu i ludziom nie smiertelną pozyskać u Przy-

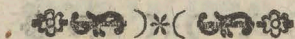
u Przyszłości z Błogosławieństwem pamięć? kiedy Nauczyciel Narodów Apostół Paweł, nie podobną osądził rzecz; te w zadziwieniu powtarzając słowa: *si hominibus place-rem, servus Dei non essem* (a) Toż samo potwierdza Apostół Jakób. *Quicumq; voluerit amicus esse saeculi hujus, inimicus Dei constituitur.* (b)

A jeżeli PP. innym w kolei niższości umieszczonym Mężom, nie mającym w swych rękach sprawiedliwości styru, trudność w pozyskaniu dwóch ferc upodobania zdaie się; o iakże Wam JW. MM. PP. (Którym ja dziś Jmieniem Kościoła i Religii z prawdziwym uszanowaniem Powitanie czynię :) mądrość odziedziczyć należy, aby z udziału mocy Naywyższey rozładzając ludzkich Synów czynności, bez nie nawiści u Boga, potrafiliscie bydz ukochanemi od ludzi; i na słodkie z Błogosławieństwem Jmion swoich u potomności zakłużyć wspomnienie.

Tę siły przewyższającą zważając trudność Mędrzec Pańki do zakochania się w prawdziwéy mądrości wszystkich Szędziów zachęca. *Deligite lumen sapientiae omnes qui praestis Populis* (c)

Ta

(a) ad Gall: Cap: 1. (b) Epist: S. Jac: Apost: Cap. 4. (c) Sap: Cap: 4

Ta mądrość zalecona od Mędrca Pańskiego, musi bydź P. P. Waszych wspa-
niałych Dusz właścicielką, musi Was, ani
na ieden moment, sędowniczey nie odstępować
świętyni; kiedy w Prowincyi Wielkopolski-
ey wykonywaiąc naywyższą są-
dzenia władzę, nie tracąc łaski u Sędziego
Sędziów, Obywatelów tamecznych po-
siedliście serca, znać zeście sprawiedliwi;
bo sprawiedliwość w swęy zachowana: świę-
tości, Namiestniczą władzą ozdobionych
Mężów, Bogu razem i ludziom, miłemi
czyni. Otóż to jest iedyny sposób, przez
który można i Bogu i ludziom się podobać,
otóż to jest rzetelna zasługa wieko-
pomne wspomnienie od potomności od-
bierająca w nadgrodzie. Powtarzam raz
ieszcze, otóż to tylko sam sprawiedliwy
Sędzia iedna sobie i u Boga i u ludzi mi-
łość. *Dilectus Deo & hominibus* otóż to tyl-
ko, dla czynienia sprawiedliwości z wie-
kiem nie ustaie Sędziego w pamięci Jmie-
cujus memoria in Benedictione est.

Sędziowie naywyżsi, Sędziowie sprawie-
dliwi, wtęy tu zgromadzeni Świętyni. Pa-
nowie wybrani ku czynieniu sprawiedli-
wości i Sądu, mocne Narodu twierdze;
którym wierności mądry Monarcha zlecił
swą Powagę i Władzę, w których ręce Oy-
czyzna

czynna złożyła swoją spokojność i szczęście, w których cnotcie zabezpieczył Naród swoją nadzieję i całość, w których nie-
skażonym sumnienu zamkneli Obywatele fortunę, sławę i całość swojego życia. O! iakożście dla czynienia sprawiedliwości przed Maiestątem Najświętszego Pana, przed Tronem Najjaśniejszego KRÓLA, i w Sercach Obywatelów szacowni?

Łożycie na utrzymanie Maiestatu Powagi, na usłudze swych Braci, majątek i zdrowie, prawda są to Rzeczy szacowne; ale umi ich łowicie sprawiedliwość nadgradzać, potrafi się sprawiedliwość z tak mnogich wypłacić Wam zaciągów, ma ona w swym skarbie równaiącą się waszym zasługom nadgrode, czyńcież iakoście zwykli Sprawiedliwość.

Ja zaś, abym Wam wszystkie z najwyższym Urzędowaniem ściśle złączone mozoły, nakłady i trudy, miłemi i łodkiami uczynił; o nadgrodzie Sprawiedliwości przedtym Najjaśniejszym Narodem mówić umyśliłem; gdzie Prawa żyją, prawda zafiada, a sprawiedliwość najwyższe daie wyroki. Stańcież PP. w uwadze, ia zaczynam o wielkości nadgrody sprawiedliwych, iakimi Wy jesteście, zapewniać Sędziów, a o nadgrodzie, którą
 się

się sama Sprawiedliwość wypłaca, otóż mówię: słuchajcież proszę.

Imo Sprawiedliwość w całej swęj zachowana Świętości Osobę Sędziego aż do własności wynosi Wszchemocnego Boga. Otóż to w tym Punkcie wyfoki Charakter nagrodą; a cóż nad tę droższego nadgrode? *Dilectus Deo,*

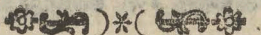
zdo Sprawiedliwość w całej swęj zachowana świętości Osobę Sędziego wynosi aż do powagi sprawiedliwego Króla. Otóż w tym Punkcie naywyższy honor nadgrode a cóż nad tę nadgrode požądańszego? *Delectus & hominibus cujus memoria in Benedictione est.*

Sędzia Sprawiedliwy uwielbia moc i Maiestat Naywszechmocniejszego Króla Królów.

Sędzia sprawiedliwy ozdabia powagę i Tron najlepszego Króla z Królów; a któż być sprawiedliwym nie zechce?

Sędzia nie sprawiedliwy chańbi wielmożność Boga, upodla powagę Monarchy, a któż sobie nie sprawiedliwości nie zbrzydzi?

Otóż to Zbiór dwóch Prawd, z których wy sprawiedliwi Sędziowie, powiększycie gustu i smaku do naywiększych prac, i trudów z sądownicząy nie odstępnych władzy; a gwałciciele Prawa nie. sprawiedliwość

wość obmierzą sobie. Pozwólcieź więc PP. bez utęsknienia łaskawego w słuchaniu Ucha, bo tu idzie o uwielbienie mocy Boga Wam udzieloney, o uszanowanie Powagi Króla Wam powierzoney, o zaszczyt i honor Wam Sprawiedliwym powinny.

O! Sprawiedliwości wieczna czuwająca nad Temi co nas sądzą, oświeć Jch swoim Boskim światłem, Oni to są Ludźmi, a najczęściej błąd od Człowieka pochodzi; będzie to Twoięd wywyższeniem mocy i powiększeniem chwały.

CZĘŚC PIERWSZA.

Tchnienie Ust Wszechmocnych utworzywszy na podobieństwo swoje nieśmiertelną w Człowieku Duszę, wypiętnował na iey siłach doskonałości swoich Obraz; z udziałem mu utworniczy do różnych wynalazków władzy, powiększającę szacunku rozumowi ludzkiemu, a społeczeństwem Obywatelskim przynoszącę pożytek.

Dobroć to Opatrzności żadnemi nie poprzedzona zasługami utwarza nie których ludzi w domach Szlachetnych, wynosi ich nad ludzkie przyrodzenie, wylęcza z podlego-

podlego gminu. składa w ręce ich zwierzchność i władzę nad ludźmi z iedney ulepionemi gliny; tym sposobem z Dziełem Rąk swoich dzielić się zdaie własnościami Boskimi, a to nayznakomitszemi.

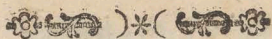
W tym to względzie unieskonczoney Dobroci widzę ia Was PP. z Wami podzieliła się Wszecmocność z swoją nad rozumnym stworzeniem Zwierzchnością, iako zaświadcza Mędrzec Jego *Per me Principes imperant & Potentes decernunt iustitiam* (d) Nie ma żadney na Ziemi władzy tylko od Boga *nulla potestas nisi a Deo* (e) nie ludzki więc ale Boski na sobie piastuiecie Urząd *non hominum exercetis iudicium sed Domini* (f)

Zastępując więc miejsce na ziemi samego Boga, mając udzielną moc do ukarania albo uniewinnienia rozumne stworzenie, nie po luzku ale przykładem Boga wykonywać zlecenie Rangi Boskiey należy.

Wszecmocności Boga naywyższą nad Światem władzę mądrość powoduje, a mówiac po ludzku wewnętrzne przekonanie o dobroci władania, Serce niestworzone miłym ukontentowaniem napęlnia. *vidit Deus cuncta qua fecerat & erant valde bona* (g)

otóż

(d) Prov: Cap: 8, (e) ad Rom Cap: 13,
(f) Paral; Cap: 19. (g) Gen: Cap: 1.

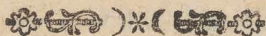
otóż to są Doskonałości Boskie które Namieftniczą powinni kierować władzą, otóż to są własności Wszemcownego które Sprawiedliwość w nadgodę sprawiedliwym oddaie Sędziom. Mądrość prawdziwą to pierwsza doskonałość; wewnętrzny pokój sumnienia to druga; obydwie wynoszą aż do własności Naywyższego, uważmyż ich z pilnością.

amo W odludnym ukryć się zakęcie i tylko bydź stróżem własnego Serca, a zapomnieć Oyczyzny Kraiu i Obywatelskiej społeczności; iest to Cnota: ale iako słabe maiąca na obalenie siebie Izturmy, tak mniey do ocalenia siebie potrzebuie mądrości. Lecz zostawać w pośród świata, a ieszcze na wysokim godności Stopniu, mieć w swoich rękach ulczęśliwienia lub zagubienia Losy, a przecie przy tylu filnych barzach, wysokość Dostoieństwa otaczających, sprawiedliwość wolną od zdrady, i obowiązki dobrego zachować Sędziego; to wysoka Cnota: w całości swoiey przez samą tylko prawdziwą mądrość to iest Boską zachowana bydź może a ta Mądrość z Sprawiedliwości wypływa.

Otaką to Mądrość najmędrszy z Królów, do Rządzenia i Sądu dopraszał się Salamon, *dabis ergo seruo Tuo cor docile, ut*

B

popu-

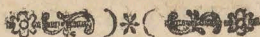
populum tuum judicare possit, & discernere inter bonum, & malum (h)

Tak jest PP. Mądrość prawdziwa, powinna zawsze byc na czuynę Serca sędziowskiego straży, żadnę do niego namiętności (których porywczosć zna każdy jak trudno pod rządem utrzymać Rozumu) nie dopuścić powinna.

Zareczcie tę prawdę co powiem sami; czyliż przynajmniej na ten moment Namieśtniczą Powagą ozdobiony Człowiek, kiedy na Sędziowskię zafiada Stolicy przeistacza Naturę Człowieka, czyliż przynajmniej w ten czas wolny jest od burzliwych nawalnic, usiłujących mu styr sprawiedliwości pomieszać, bynajmniej: Przychylnosć wrodzona, nie idąca z sądownę Jzby, na ustę, w Krwi związku zostającym sprzyiać doradza; Miłosć Przyiacielka nie wygasła w Sędzięgo Sercu, Przyiaciół Sprawy broni, wzgląd na zacnosć i możnosć nie odstępnę Sędzięgo Towarzysz za możnemi Sędziowską kieruje rękę, chęć z bogacenia się i blask złota, nawet przed Sędzięgo wzrokiem, roztaczaiący swóy promień, przedaynosć Sprawiedliwości małym występkiem sądzi, na koniec wrzą-

ca

(h) III. Regum Cap: 5.

ca Krew w żyłach iako Człowieka za powabnemi wdziękami kreskować każe: owo zgoła Sędzia każdy zewsząd mocnemi otoczony na Sprawiedliwość namiętnościami, iakimże ich proszę zwycięży orężem? pewnie boiaźnią kary? to iak nauczoią dziflaj mędrkowie, hamulec Dusz nikczemnych nie umiejących zaradzić sobie; pewnie nadzieią nadgrody! to mówią: ponęta dla tych, którym na innych ulzczęśliwienia zbywa sposobach; to może miłością Cnoty i sławy, lecz to słowo podług nas wszystkich jest próżnym brzmieniem, ieżeli się Cnota z Sprawiedliwością nie łączy. I cóż więc w tak silnych utarczkach obroni od zelżenia Namieśtniczey Powagi? Oto prawdziwa to jest Boska a nie światowa Mądrość, a tę Mądrość w Sędzięgo rozumie, sprawiedliwość utwarza, tym to tylko mieczem pokonać można wszystkie podęyscia i zdrady.

Niech bowiem w tych silnych natarczywościach niewypuszcza z swęy ręki Sprawiedliwości styru, aż zaraz Mędrość prawdziwa napełnia iego wspaniałą Duszę, z której natchnienia, unosi się nadwszystkie poziome Rzeczy, rozeznaje złe od dobrego podnosi swóy wyrok aż do Sądu Boga, zdania iego wyżokie, żądania rostro-

pne zmyśły rozumowi posłuszne, nie ma ani granic ani momentów ani sposobów któreby mu sprawiedliwość ścieśniały.

O iak to cudnie Sprawiedliwość wynosi Sędziego aż do własności Boga wyzuwa Człowieka, z Człowieka i wszystkie namiętności w Sercu iego wygubia.

Nie czyni Sprawiedliwy Sędzia za radą prawdziwéy Mądrości w Sądzie swoim różnicy między ubogim i możnym przykładem sobie postępuie Boga *non est apud Dominum Deum Nostrum iniquitas nec acceptio Personarum quoniam magnum & pusillum spse fecit (i)*

Nie lęka się zemsty od winowayców za ukaranie ich zbrodni a to z prawdziwéy Mądrości powodu *Nolite timere eos qui occidunt corpus (k)*

Związek Krwi nie potrafi sprawiedliwego Sędziego za swoją nie sprawiedliwą nakłonić stroną, a nawet choćby tych co mu dali życie, jeżeli winni, sprawiedliwie rozsądza Sprawę: bo go prawdziwa napomina Mądrość *Cognoscere Personam in iudicio non est bonum (l)*

Anni przychylność zadawnionéy i pozytywteczney nadal Przyjaźni, ułagodzić w
spra-

(i) 2. Paral: Cap: 19. (k) Matt; c. 10. v. 28.

(l) Proverb: c. 24. v. 23.

!sprawiedliwym ukaraniu potrafi zdanie
iego; bo go prawdziwa zapewnia Mądrość:
Armicitia hujus mundi inimica est Dei (t)

Niech nie przyiaźny nawet Sędziemu
Człowiek, u iego Sądu Obrony i wsparcia
szuka, szczerze go przez swóy wyrok o-
swobadza z ucisków, a to z nauki prawdzi-
wéy mądrości: *Deligite inimicos vestros &*
benefacite his qui oderunt vos. (m)

Smieie się z pochwał, równie iako z po-
gard; lzy płynące z ócz ukrzywdzonéy Sié-
roty, nad blaski przenosi złota, nie po-
waża innych darów i upominków prócz
wielkości Duszy, bo mu prawdziwa zaka-
zuie Mądrość: *Nec accipietis Personam, nec*
munera quia munera excecant oculos sapientum,
mutant, verba justorum. (n) i na drugim prze-
strzega mieyscu. *Nichil proderunt thesauri*
impietatis Justitia vero liberabit a morte (o)
i znowu radzi *Melius est bonum nomen quam*
multa Divitia (p)

A choć się w sprawiedliwym Sędziu oży-
wione częstokroć przez Płeć podchlebną,
nie potrzebnie na usidlenie sprawiedliwo-
ści po Sądownikach uwiiającą się, namiętno-
ści poczynaią wzmagać, wszakże otrzymać
w tym

(t) Epi: S. Jaco: Apost: Cap: 4. (m) Mat: 7.

(n) Deut: Cap: 16. (o) Prov: Cap: 10.

(p) Prov: Cap: 22.

w tym punkcie zwycięstwo, podeptać zdra-
dne powaby, przynieść sprawiedliwość nad
piękność, potrzeba nie ludzkiej ale Bo-
żkiej użyć Mędrości, z takową mądrością
Sprawiedliwość pospiesza przed serce Sę-
dziego, i tam go napomina *Mortificate mem-
bra vestra (q)* i żwawie ostrzega, *Ne atten-
das fallacie Mulieris sagena corejus qui placet
Deo effugiat illum (r)* *Venenum aspidem sub
labiis eorum. (s)*

Na koniec nad każdym wyrokiem i
zdaniem z pilną Uwagą zastanawia swój
rozum z ust jego nie wynidzie, tylko rze-
telna prawda, a to za radą prawdziwéy mą-
drości. *Ante omnia opera verbum verax præce-
dat te, & ante omnem actum consilium stabile (t)*

Cieszcież się uciemiężeni, wykrzykuy-
cie wesóło pokrzywdzeni, otrzyi wydzie-
dziczona nieślusznie z Dóbr swoich biedna
Sieroto łzami zalane powieki, wnet po-
wrócisz do swego majątku, bo oto docze-
kałaś się Trybunału takiego, gdzie przed
Krzyżem, znakiem Naywyższey mocy,
pierzchaiają względy i przemoc, a przed bla-
skiem władalnéy Łaski nikczemnieie Złoto,
oraz w całej Sądowni, Sprawiedliwość wy-
roki pisze, a prawdziwa miarkuje ich mą-
drość

(q) ad Colas: c. 3. v. 5. (r) Proverb: c. 5. v. 2.

(s) Psal: 139. v. 4. (t) Eccl: c. 37. v. 20.

drość: *Ego sapientia habito in Consilio, & eruditus intersum cogitationibus (u)*

O! Sprawiedliwości Święta, ty tylko sama utwarzając mądrość w Sędziach prawdziwie Boską, wynosisz Ich aż do własności Boga, ty ich aż do świętyni Przedwiecznego zbliżasz.

Tak jest PP. Wy piastując Namieśtniczą na Ziemi Boga władzę jesteście Ziemskimi Bogami *Vos Dii estis & Filii excelsi. (w)*

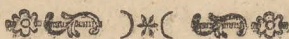
Was to Wszemocność jako niegdyś Moyżesza nad Egiptem, uczyniła nad Ludem swoim Bogami *constituo te Deum Fa-naonis (x)* Sprawiedliwość więc w swojej zachować Powinniście świętości, nie ludzki bowiem ale Boski Sąd wypełniacie na Ziemi *Quia Dei Judicium est (y)*

Sprawiedliwość za ocalenie siebie prawdziwą bo Boską ozdabia Sędziów Mądrością o co to za wysoki Charakter w nadgrodzie Sprawiedliwość z Dobroci Dzieł słodkim sumnienie napełnia pokojem, o co to za szczęśliwość w nadgrodzie, to drugi dowód pierwszy odemnie założony Prawdy.

zdo BOG stwarzając Człowieka, zapisał Prawo swoje w sercu jego i ten zapis czuć się daie

(u) Sapien: Cap: 12. (w) Psal: 18. v. 6.

(x) Exod: c. 7. v. 1. (y) de ut: Cap: 1.

się daie przez spokojność albo przez zgryzoty wewnętrzne,

Człowiek z udziału Opatrzności, będąc na ziemi wykonywaczem Naywyższego, władzy, dopiero w ten czas prawdziwie zdaie się wypełniać urzędowania swego powagę, kiedy na podobieństwo Boga, z dobroci Rządu i świętości władania siodki w sumnieniu uczuie pokóy *Vidit Deus quæ fecerunt & erant valde bona.*

Ten zaś Pokóy sama tylko Sprawiedliwość utwarza, i nie użycza go tylko sprawiedliwemu Sędziemu.

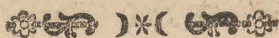
Sędzia bowiem pełniący ściśle Prawa Natury i Wiary, oraz Prawa Oczyste, kiedy własne pisze mu świadectwo ferce, pochwalające czynności Jego, ani można dóyść myślą iakiey pod ten czas w głębi sumnienia kosztuie siodyczy.

Zaręczcie tę Prawdę sprawiedliwi Sędziowie w téy tu Zgromadzeni Świątyni, iako nawet w mnogich za sprawiedliwość uciskach, tym miłsza Serce wasze otacza pociecha, im żywsze i filnieysze ^{na} sumnienie Wasze pociski zwyciężyliście zupełnie.

Czyli bowiem sprawiedliwy Sędzia zaradzi się rozumu, o co tu za pociecha dla niego, że widzi wolne w sobie od zdrady sumnienie, i niewinne od nadwężenia

1. Gen: Cap: 1,

tych

tych Praw, które dopełniać jest iego obowiązkiem Urzędu.

Czyli wezmie przed Oczy Historią Wieków o co tu dla niego za radość, kiedy postrzeże się bydź w rządzie tych najświetniejszych Sędziów którzy znaleźli Cenę w rozumie, a szacunek w ludzkości, tą zaś spokojnością dnoższą nad życie napawa sprawiedliwość Sędziego serce, prowadzi go do zdań przy świetle wszelkiej Prawdy godziny nawet sądowniczym przez Prawo wyznaczone zabawom które się letkim Duszom przykre i uciążliwe zdają, dla uszczęśliwienia współbraci miłemi sobie czyni, tą upoiony wdzięcznego pokoju słodczą, wczesne sądzenia naznacza Godziny, owfzem nakształt Jozuego kochającego swój Naród radby cofnąć Słońca przedłużyć Dnia dla przyspieszenia uciśnionemu Sprawiedliwości, często z pełności wewnętrzznego pokoju wytryfka na Twarzy iego radosny Promień *Facies animi conscientia est*, a widząc drogą z czynienia sprawiedliwości spokojność załwie tych nieczemnych Iestestw co się w Sprawiedliwości mdłą próznego daią uwodzić dymu.

Syp przed takowym Sędzią mnogość i obfitość Pieniedzy, zaprzyśięgay mu względną na zawsze Przyjaźń, roztaczay przed
iego

iego czytą zrenicą, naypowabnieysze wdzięki, on spokoynosc i miłe ukontentowanie Sumnienia nad te nikczemności fzacując, depcze nogami po wszystkich podęściach.

Nie zna takiego pokoju znikczemniona przez nie sprawiedliwość Dusza, wzdycha do spoczynku ustawnie, ale darmo nateża wzruszenia swoje, zawsze udęczenie i zgryzoty cierpi. O! co tu za rozpacz niesprawiedliwego Serca widząc ze ci co przez obietnicę względów i Łaski splamili Sprawiedliwości powagę, teraz odstępn, inaczey go nie mianują tylko gwałcicielem Boskiego i Narodu Prawa. O! iak się zewnętrznym udęczeniem wstydz, że dla względu i przemocy i dla wyniesienia swego Którego nie dostąpił, czołgał się przed Ludźmi naygodnieyszemi pogardy.

Sumnienie nie sprawiedliwe, pełne jest zawsze przenikającego wzdychania, Płacz Sięrot, ięki pokrzywdzonych, narzekania nie sprawiedliwie osądzonych, we dnie i w nocy iako brzmienie Trąb ogromnych szumią w uszach iego, zdięraią sen z oczu, i na moment nie dozwalają spoczynku, trwoga wewnętrzna dreczy bez ustanku sumnienie, obrazy nayokropnieysze, ota-

czają

ozią rozpaczające ferce. Czyli wspomni na Boga? o iakaż go nie przeraża boiaźń ze udzieloną sobie moc Naywyższego zchañbił, czyli wspomni na Sprawiedliwego Monarchę, znówu się lęka i trwoży, że Jego w swoiey Osobie Powgę Maieftatu spodlił, czyli rzuci okiem na wſpół Obywatelów, niezczęsny płonie wſtydem. że w ſzacunku Jch utracił dobrego Sędzięgo zaſzczyt.

O wielki i ſprawiedliwy Boże iakże się mscisz obelgi ſwoiey Powagi, turowy ukarania na nie ſprawiedliwych ieſzcze za życia zyłasz wyrok. *Judicium duriffimum his qui praſunt fiet Potentes potenter patientur tormenta.* (z)

Sędzia zaś Sprawiedliwy nie doznaie tych niezczęśliwych udęczeń, cieszy się wiecęg niż Skarbami pokojem ſumnienia, czytaie wſwoich wyrokach zawſze Prawdę, miarkuiąc się codziennie z czynności ſwoich, a wſzędę w nich upatruie dobroć, i rzetelność o iak miły, o iak ſłodki czuie na ten czas pokóy ſkracam ſłowa ſumnienie ſprawiedliwego Sędzięgo ieſt Świątynią i Raiem, gdzie Bóg z prawdziwym przemieszkiwać lubi pokojem *Benedictio Domini ſuper Caput iuſti* (aa)

O co

(z) Sapien: Cap: 6. (aa) Prov: Cap: 10.

O co to za wielkość sprawiedliwéy Duszy, która nasycona wewnętrznym pokojem, unosi się aż do Tronu Boga, gardzi temi błyskotkami, które sprawiedliwość zaciemniać zwykły, a poznawszy wielkość udzielonéy od Naywyższego Pana mocy, spokojnie odzywa się do Serca i mówi: Niech mię otaczają złośliwych szemrania, niech bią na mnie chciwe zemsty pociski, sumnienie moje żadnym nieskażone obłudem, więcéy we mnie rodzi słodczy, niżeli zawziętość i nienawiść gorczy.

Głos to jest Duszy, miłym od Sprawiedliwości upoiony pokojem, niech zniknie ta Przyjaźń, któraby uszczupliła sprawiedliwości szacunku, niech zginie ten majątek i godność, któręy osiągnięcie skrzywdziłoby Urzędu mego Powagę, za nic poczytnię przyrzeczenia Łaski i względów, skoro mię sumnienie przeświadcza, że nie złamał Przyśięgi, i nie podpadł zepsuciu. O co za pociecha przewyższająca wszystkie obietnice i względy, ogarnie ferce moje, przeświadczające mię że przed Sąd Wszechmocnego Pana, przed Tron sprawiedliwego Króla, zaniosę nie skażonność Duszy, więcéy na ten czas odbiorę słodczy, inż gdybym przez nie sprawiedliwość,

podniósł Fortunę moją, na obalinach cudzey, z zakalą moiego sumnienia.

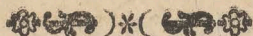
O co tu za Radość dla każdego Sędziego kiedy Świętym Pawłem przed całym Narodem poszczycić się może: *Neminem læsimus neminem corrupimus neminem circumvenimus.* (bb)

O co za miłe i słodkie ukontentowanie kiedy z tymże Apostołem śmieje zaświadczyć się może *Aurum & vestem nullius concupivi.* (cc)

O co za droga pociecha dla was sprawiedliwi Sędziowie kiedy po zakończeniu nawet Namieśtniczey władzy nie słysząc złe osądzonych przekleństwa spokojnie pożywać nabytego majątku będziecie, tłum osądzonych nie zatamuje wam przeyscia narzekania, ięki, nie naprzykrzając się Uszom waszym pozwolą powiekom snu spokojnego w ten czas, kiedy się niesprawiedliwy troszcze się lęka i trwoży.

Takieś PP. Śmierć nawet sama Wam Sprawiedliwym Sędziom wewnętrznego nie pomiesza pokoju, bo kto nic sobie zarzucić nie może, bać się nie powinien i śmierci.

O Sędziowie Narodu mnie słuchający Których Serce takowych kolztowało słodczy,

dyczy, przyznajcie proszę, czyż niezacowniejsza była Wam radość Waszego Sumnienia, z otrzymanego nad namiętnościami zwycięstwa, niż gdybyście podłą uwiedzeni pasłją, spodlili Namieśtniczą władzę przestępnym Prawa złamaniem

O Sędziowie Sprawiedliwi w tęg tu zgromadzeni świątyni o iakże Was Sprawiedliwość wywyższa i prawie z Aniołami równa. *Minorasti eum paulo minus ab Angelis gloria & honore coronasti eum (dd)* O Sędziowie iakże Was Sprawiedliwość Błogosławionemi czyni *Beati qui custodiunt Judicium & faciunt Justitiam. (ee)*

Sprawiedliwość w swęg zachowana świątęści utwarza w Was prawdziwą to jest Boską Mądrość, *Diligite lumen sapientię omnes qui pręestis populis.* Napęlnia Sumnienie Wasze nad samo życie miłszym pokojem, *Sacrificate sacrificium Justitię & sperate in Domino (ff)* a tym sposobem wynosi Was aż do własności Wszzechmocnego Bęga o co to za wysoki Charakter w nadgrodzie któż więc bydg sprawiedliwym nie zechce.

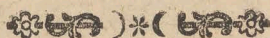
Sprawiedliwość w całęg swęg zachowana świątęści, Ofobę Sędziego wynosi aż do

(dd) Psal: (ee) Psal: 105. (ff) Psal 4.

do P
za w
myż
tęsk

W

low
nia,
zylk
tych
Pow
N
KRÓ
boda
w te
ieft
Oby
Polst
wyft
T
Sere
Nam
wac

do Powagi sprawiedliwego Króla o cóż to
za wyfoki Chonor w nadgrodzie. Pomów-
myż o nim w drugim iuz króciéy bez u-
tęskienia Punkcie.

CZĘŚC DRUGA.

WSzyftkich Narodów Monarchowie
przeświadczeni o trudnościach Kró-
lowania, wszelkiego nie zaniedbają stara-
nia, o ufzcześniewienie Oyczyzny, i o po-
zyskanie u swych Poddanych miłości, w
tych to krótkich Słowach zawiera się cała
Powaga Panujących.

Nayiaśniejszy STANISŁAW AUGUST
KRÓL z Królów naylepszy fzcześnie nam
bodayby w liczne Lat Dziefiatki panujący,
w ten czas tylko zdaie się królować kiedy
jest ufzcześniewieniem Narodu i Króluie nad
Obywatelów Sercami. otóż to cała Powaga
Polkiego z Mądrości i Sprawiedliwości
wystawionego Tronu.

Tę więc Nayiaśniejszego Powagę, i tę
Serca dobroczynnego usilność zaszczyteni
Namiestniczą Władzą Mężowie utrzymo-
wać wcały swéy powinni swietności, to

iest.

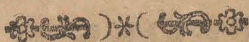

jest: wyfokosć ich Rangi i do uszczęśliwienia Oycyzny, i do pozyskania u współ Obywatelów miłości, zmierzać powinna Mówmyż o tych Powinnościach z uwagą tę nam stwierdzą drugą Prawdę, z tym zapewnieniem ze sama tylko w Sędziach sprawiedliwość te Powinności ulkutecznie potrafi. Sprawiedliwość uszczęśliwia Narody, sprawiedliwość iedna i zyskuie uspołeczności miłość, pierwszym sposobem wypełnia obowiązek Tronu, drugim Tron i Maiestat utwierdza, za pierwszą dzielność zarabia na wielki szacunek i względy u dobrego Króla, za drugą od współ Obywatelów odbiera uwielbienie z wdzięcznością, otóż to nadgroda Sprawiedliwości czyliż mała? czyli nie szacowna? uważmyż ją po Stopniach.

Amo Przymiot to dobrego Obywatela, starać się skrzętnie o uszczęśliwienie Oycyzny, rozum sam wpaia w nas smak pierwieństwa ku temu mieyscu które nazłą Kolébką było. Wiara i Cnota woła na nas, abyśmy wszelką do Narodu sprowadzali pomyślność, ta zaś pomyślność i uszczęśliwienie Narodu, iakoby z źródła sprawiedliwości wyptywa.

Niech płyną Morzem nayobfitsze do Kraiu Bogaćstwa, niech Ziemia w głębi swych
wne-

wnetr
niech
fzaco
jowy
Rzem
zniwe
niec
rodu
Oycz
powa
Obyv
Oycz
nie p
cza v
iezel
winn
iu i
tach
nie
ko d
kom
znoś
ków
moż
iem,
życi
Król
spra

wnętrznosci naydrozsze kruszce rodzi,
niech się błyszczą po Polach i Rzekach
szacowne Kamienie, niech Chandel Kra-
jowy stokratny zyskuje zarobek, niech
Rzemiosła obfitą zbierają korzyść, niech
zniwo żyzne układa kłosa, niech na ko-
niec miliony Wóysk strzegą Granic Na-
rodu, te okazałości nie uszczęśliwią
Oycyzny, te szacowności nie powiększą
powagi Monarsze, te zyzności nie ubogacą
Obywatelów, te fizyki Woyšk nie ocalą
Oycyzny, jeżeli sprawiedliwość na Tro-
nie panować nie będzie, jeżeli Namieśtni-
cza władza uchybia Sprawiedliwości Cęlu,
jeżeli przemoc w Sądowniach a nie Nie-
winnosć wygrywa, wktórym bowiem Kra-
iu i Narodzie Sprawiedliwość w Magistra-
tach wyższych i niższych pierwszeństwa
nie ma, tam Bogactwa nie będą użyte tyl-
ko do nasycenia chciwości i obrzydłego ła-
komstwa, Skarby ziemi dla zbytku, ży-
zności dla roskoszy, Woyška dla rabun-
ków i bóntu tam cudzy majątek staie się
możnego żerem, Krew niewinnego napo-
iem, nikt bespecznym ani wmiątku ani w
życiu zostanie. Tym czafem wspaniałe
Królestwo, Kray i Naród wnet się dla nie
sprawiedliwości w łotrowską zamieni iaski-

nie *sine iustitia quid sunt Regna nisi magna
latrocinia.*

Tak jest PP. Sprawiedliwość tylko sama
ufzczęśliwia Narody, ubogaca Oyczyznę,
skarby rozmnaża krajowe *iustitia elevat
gentem* (gg) Sprawiedliwość buduje i wy-
nosi Miasta, utrzymuje bezpieczeństwo,
broni zbytku wyniszcza wszelkie zbrodnie.
Benedictione iustorum exaltabitur Civitas. (hh)

Prawa choćby najlepsze nieme są nie
zniosą same grzechów, nie poskromią gwał-
townika, nie utrzymają złoczyńcy, nie
powrócą same ukrzywdzonemu własności,
nie ułagodzą serc zawaśnionych. Sędzia
sprawiedliwy broniąc powagi Prawa, ka-
rząc występki i zbrodnie, wyzwalając od
przemocy uboższych, godząc nawzajem
rozjątrzone umysły, tym sposobem za-
szczępiając współczności spokojność staie
się ufzczęśliwieniem Narodu i jest twier-
dzą Tronu *iustitia firmatur solium* (ii) Spra-
wiedliwość wszystkie zdrożności wynisz-
cza w Kraiu, nie wzruszoną Stolicę Mo-
narchów jest twierdzą *judicium & iustitia
correctio sedis ejus* (kk)

Sprawiedliwość utrzymuje w karności
Pod-

(gg) Prov: Cap: 1. (hh) Pro: Cap: 1.

(ii) Sap: Cap: 6. (kk) Psal:

Poddannosc, rozpędza oburzającą się przeciwnym Panującym zachwałosc, w boiazni i posluszenstwie Lud utrzymuje, a to wszystko nie jest ze uszczesliwieniem Narodu. *Audivit Populus quod judicasset Rex & timuerunt videntes Sapientiam ejus (ll)*

Tę szczesliwosc Narodu wypływającą z sprawiedliwosci, dobrze przenikając Król Dawid podnosząc serce Królewskie do Króla Królów, o Sąd i sprawiedliwosc dla siebie i dla swego dopraszał się Następcy. *Deus iudicium Tuum Regi da, & iustitiam Filio Regis (ll)*

Tak jest P. P. cała Powaga i Chonor wielkich Królów z jakich Liczby Najiasniejszy STANISLAW AUGUST Pan Nasz Miłosciwy za którego Dni dopiero w prawdziwym swietle ukazała się Jutrzenka sprawiedliwosci na Horyzoncie Polskiego Narodu *Orietur in Diebus ejus iustitia & abundantia pacis (mm)* Cała mówię Powaga Sprawiedliwego KRÓLA z Sprawiedliwosci swój zaszczyt i szacunek bierze *Honor Regis iudicium diligit (nn)*

Najiasniejszy Panie! na którego Sądach ludzkość zasiada lecz Przestepca Prawa odbi-

C₂

bie-

(ll) Reg. l. 3 c. 3. Psal: 71 (mm) Psal. 98 (nn) Psal. 71 v. 7.

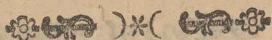

bięra karę który żądasz aby wszystkie Magistraty za Ciel sprawiedliwość miały, o gdyby głos mój mógł się precyśnić do Twęgo Tronu mówiłbym ; Cziesz się Sprawiedliwy i najlepszy KROLU ; bo oto na terazniejszy Trybunał wybrałeś Sprawiedliwości Ministrów, powierzyłeś swoięy Powagi i władzy takowym Mężom ; którzy stosując się do Twęgo przykładu wszystkie Zdania prawdziwą Mądrością miarkując, a przekonaniem Sumnienia stwierdzając dodają Koronie Twoięy iasności, ukazują w Narodzie moc i Powagę Twoią i aż za Granice Swiata rozsyłają pogłoskę Chwały Jmienia Twęgo, a to przez Sprawiedliwość uszczęśliwiając Oycyzne. *Ut notam faciant Filus hominum Potentiam Tuam & Gloriam magnificentię Regni Tui (oo)*

Panowania więc Twęgo zostawi Ten Nayiasniejszy Trybunał Potomności słodkie wspomnienie Królestwa Twoięgo Sławę dla Sprawiedliwości wieki wiekom podawać będą, *Regnum Tuum Regnum omnium Sæculorum & Dominatio Tua in omni generatione & generationem (pp)*

Patrzcież P. P. iaką to Sprawiedliwość
wam

(oo) *Psal. 144. (pp) Ibid.*

wam Sprawiedliwym oddacie Sędziom nad-
grodeę, zlewa Potok uszczęśliwienia na
Naród, Sławę i zaszczyt rozmnaża Oy-
czyźnie, a tym sposobem wynosi was aż
dopowagi KROLA, którego Dobroć umie-
iąca nadgradzać ^{Wasze} ~~Wasze~~ zasługi już zapisała
w Sercu wspaniałym naywiększych wzglę-
dów nayosobliwszego Szacunku dla Osób
Waszych Przywiléy.

Nie pozyskaią tych względów, tych
łask, tych zaszczytów, u żadnego Mo-
narchy niesprawiedliwi Sędziowie, ow-
szem w poniżeniu i z pogardą muszą się
taić przed wzrokiem Monarchy który
mszcząc się zelżenia swoiéy Powagi i wła-
dzy, nie powierzy im żadnéy potym go-
dności *Expellam Te de statione tua & de Mi-
nisterio tuo deponam* (qq) Cóż tego odrzu-
żenia i pogardzenia przyczyną oto to *Quo-
niam cum essetis Ministri Regni illius non recte
judicastis neque custodistis Legem Justitiae neque
secundum voluntatem Dei ambulastis* (rr) O co
to za wstyd w tym strofowaniu przeniknie
niesprawiedliwego? ale dla Was Przeza-
cni i Sprawiedliwi Sędziowie w tég tu
zgromadzeni Swiątyni O; co za Sława o! co
za Chonor, o! co za zaszczyt że przez
Spra-

(qq) *Isai. Cap. 22. (rr) Sap Cap. 6.*

Sprawiedliwość iestście uszczęśliwieniem
Narodu, iednacie dla Monarchy i dla Sie-
bie u całego Narodu Miłość, o iakieyże się
powinniście od Współ Braci spodziwać
wdzięczności? odkryie to Drugi dowód
drugiey prawdy.

Przyznaię ia to P. P. że Sprawiedliwość
w swych utrzymana obrębach, zdaie się
zwabiać na Sędziego nienawiść, atoli Wi-
nowayca sprawiedliwym ukarany wyro-
kiem, ukoiwszy rozziatrzone Serce, i do
zdroweý przyszedłszy uwagi, wielbi Nay-
wyższą Opatrzność, całue spełniony na
Osobie swoiey Sprawiedliwości wyrok,
przez który powracaiąc Dobro cudze,
przywrócił sobie spókoynosc Sumnienia
i zabezpieczył Zbawienie; zabiera więc nie
uftanną wdzięczność, Zbawcą zowie
Sprawiedliwego Sędziego O! iak obłędnie
oszukiue się i zwodzi Ten Sędzia, który
rozumiejąc, że przez Sprawiedliwości spod-
lenie, zakarbił sobie u tych wdzięczność
i miłość; za których z skazą Sumnienia
udał się stroną. Spełzły tę w krótcie wzglę-
dy, pogrzezły w niepamięci obietnice i
łaski, sama tylko pogarda i nie sławna
pogłofka pozostała w nadgrodzie.

Wię.

Więcey nierównie miłości z Wdzięcznością pożytkuje nawet u Osób sprawiedliwym ukaranych Wyrokiem Sędziea Sprawiedliwy, oddaleni nakazem Jego wyroków cudzych Dóbr posiadacze ochłodzwszy swoje łakomstwo, uspokoiwszy chciwość, zapaleni ku niemu wdzięcznością wołająz Dawidem Po tylu. Sądówniach aż dotąd brząkało Sumnienie moje krzywy ludzkiey pętami, aż dotąd z nich mię żadne nie uwolniło zdanie, aż dotąd Podchlebnicy przy niesłusznym utrzymywali mię Prawie, *Narraverunt mihi iniqui fabulationes sed non ut Lex Tua* (ss) teraz miłszy mi jest pokóy Sumnienia, droższe ubóstwo niżeli Miliony wydarte Bliźniemu. *Bonum mihi Lex oris tui super millia Auri & Argent* (tt) Temi słowy i wtak wdzięcznych wyrazach uważcie Przezacni Sędziowie iaka się nawet w sprawiedliwie ukaranych dla Sprawiedliwego Sędziego znajdnie miłość.

O godna Dusz wielkich nadgrodo, kiedy ci przeciwko którym były Wyroki, nie wspominaią swych Sędziów tylko że Sprawiedliwi, o słodka nadgrodo kiedy Obywa-

(ss) *Psal. 118.* (tt) *Ibid.*

watel nie pod innym Jmieniem wspomina
Sędziogo tylko że Sprawiedliwy.

O! Sędziowie Sprawiedliwi mnie dziś
słuchający, o iakożescie szacowni w O-
czach naszych, godniście hołdu naszego;
ten Wojownik który broni Oyczyzny,
często winien swoją Chwałę trefunkowi.
Wam zaś Cnoty ją daią. Laury są dla nie-
go, a Serce Obywatelkie dla Was.

Niech że inni Mężowie zachowują skro-
nie do uwieńczenia ich zwyciężkami La-
wrami Was zaś Niebo obrato abyście nosili
Wieniec z miłości i wdzięczności Oby-
watelów uwity, Tamtych niewspomni Po-
tomność tylko z żalem i płaczem, Wy zaś
gdy przez swój wyrok przywrócić do
swego majątku sierotę oto z radości wy-
ciskające się i płynące po skroniach Łzy
swoie będzie Naywyższemu za Was offia-
rować jako naydrozszą Offiarę a podając
zgłodniałym Chleb Dzieciom, wpaiąc za-
raz nie przestanie w młodociane Serce mi-
łość ku wama tak: wysawszy wraz z Ma-
cierzyńskim mlekiem abowiązek wdzię-
czności, rysować po głazach i kamykach
będą Jmiona Wasze, a w dlaszym Wieku
przed całym Swiatem sławić nie przesta-

na *Iustus quasi fundamentum sempiternum*
(uu)

Nie rodzi Serce Obywatelkie tęg mi-
łości dla niesprawiedliwego Sędziego.
przekleństwo zamiast wdzięczności odbiera,
Sięrotę oddalone przez zły wyrok od ma-
iątku swego, tuląc swe zgłodniałe Dzieci
do Piersi, aż do Sędziego Sędziów o zem-
stę wołają, Obywatel uboższy nie uwol-
niony zpod przemocy możnego, zaszcze-
pia w swym Sercu nie nawiść, wzawistnieniu
zostający Sąsiedzi, nie mogąc się pojednania
doczekać przez Sprawiedliwość, wewnę-
trzny wszczynają niepokój a tak wszyscy
pokrzywdzeni nie sprawiedliwym wyro-
kiem mszcząc się przaklinają niesprawie-
dliwych Sędziów Słowy Dawida *Fiant*
nati ejus in interitum ni generatione una deleatur
nomen ejus (ww) A któż się takiego nie
złęknie przekleństwa któż sobie niespra-
wiedliwości nie zbrzydzi.

Wam to tylko Wam Sprawiedliwi Sędzio-
wie Sprawiedliwość wyrabia miłość z wdzię-
nością w Sercach całego Narodu, przez
nią uszczęśliwiając Oyczyznę, współ O-
bywatelów wyniesieni jesteście aż do Po-
wagi

(uu) (*Prov. C. 10. v. 25.* (ww) *Psal. 108.*

wagi Sprawiedliwego KROLA. Ocóż to za Chonor co za zaszczyt w nadgrodzie; ale to większa, Sprawiedliwość utwarza w Was prawdziwą to jest Boską mądrość, a pochwalając Dobroć Czynności, miłym z tą drogim Sumnienia Wasze napelniając Łokojem, wynosi Was aż do własności samego BOBA *Ve, Dii estis* O co to za wysoki Charakter w nadgrodzie, zachowujecie więc jakoście się już przyzwyczaili w całej swojej Sprawiedliwość Świętości. *Recte iudicate Filii hominum* (xx)

Wtym to ja Sprawiedliwych Sędziów istotnymi i właściwym Charakterze, wtym nayszczególniejszym zaszczycie Nayjaśniejszy Trybunał Koronny, Naywyższy Sąd w prawowiernym Narodzie, wypłacając się z Obowiązku uszanowania, posłuszeństwa, i wdzięczności Jmieniem Kapituły tutajszey mam Chonor witac.

Zbięram więc wszystkie czulęć Duszy władze, z pomocą Rozumu, i Serca, w naygłębszym poszanowania układzie, Pięrszego w Rzędzie wyboru Witam Cię JW. Mości Xięże Michale Sołtyku Dziekanie Krakówki Trybunału Koronnego Prezydencie.

cie. Zaczność Domu Twego wielkość Jmie-
nia, Zasługi nieprzeliczone Przezacnych
Przodków Twoich, wyliczać byłbym nie-
skończony w mowie.

Dosyć mi powiedziéć Zbior Cnót i Przy-
miotów Twoich któremi rzadko razem
zwykła obdarzać Opatrzność, wyrobiła ci
pierwsze miéysce w Sereu Dobrego KRO-
LA, pierwsze miéysce w miłości Narodu
pierwsze miéysce w Sereu Obywatelów,
na dowod tego trzymasz Krzyż Sprawie-
dliwości, w Sądzie Namieśtniczym Sprawie-
dliwego KROLA. Pogłoska o mądrym Kie-
rowaniu powierzoney Tobie Najwyższey
Władzy, do Monarchicznego już doszedł-
szy Serca, z dobroci Sprawiedliwych zdań
Twoich napelnia Go radością. *In virtute
Tua latabitur Rex Desiderium Cordis ejus tri-
buisi ei (yy)* Już pochwały Sprawiedli-
wości Twoiey wraz z uwielbieniem Jmieńia
Twoiego z ust do ust zaczynają się ptzecho-
dzić, i chyba się że Swiatem skończą Mnie
dosyć z Kaznodzieją Pańskim zawołać *Ecce
Sacerdos magnus qui in Diebus suis placuit Deo
& inventus est iustus (zz)*

Wniczym nie ubliżonéy myśli wyrazie
i wró-

(yy) Psal. 20. (zz) Eccl. Cap. 44.

i wrówności szacunku witam Cię JW. Adamie Lasocki Kasztelanie Sochaczewski Kawalerze Orderu S. Stanisława Trybunału Koronnego MARSZALKU Wysoka w Narodzie Jmienia Twego Dostojność, pełność zasług i Sprawiedliwości przykładów. Talenta i Cnoty zniewoliły Nayjaśnieyszego Pana, uzbroić Twe Ręce Berłem Naywyższey Władzy, lecz Ty pod tym Majeftatu zażyczytem, tym się wspanialszym wydaiesz że więcéy nad Złoto, Skarby, Sprawiedliwość szacujesz słusznie Ci ta Pochwała od Kaznodziei Pańskiego należy *Beatus Vir qui post aurum non abiit nec speravit in pecunia & thesauris* (a) Rozpoczynay więc Dzieło swoje o to już Prześwietne Ziemstwo Lubelskie wybór przeznacznych Mężów Sędziowie Sprawiedliwi z wesołością Ci otwieraią Sądówney Świątyni Bramy i czym prędzey pod Strażą swoją będącym chcą uzbroić tę Rękę, Znakiem Naywyższey Władzy. która nigdy niesprawnego nie pisała wyroku Biepieczne więc zawołać możesz. *A perite Portas iustitiae ingressus in eas confitebor Domino* (b)

Po-

(a) *Eecl. 31.* (b) *Psal. 127.*

Podług podobnej myśli i w tym szacun-
ku dowodzie obowiązkiem jest dla mnie
słodkim, witać Was obojga Stanów J.J. WW.
Sędziowie, mocne Twierdze Narodu, Szla-
chetności wielkich Jmion Waszych, Przy-
kład Cnót, wzór Obywatelstwa, Obraz
naydoskonalszy spokojnej i rządnej Spra-
wiedliwości, są to dziedziczne Przymioty
wielkich Dusz Waszych, dla których
Potomność w Wiecznotrwałych Jmiona
Wasze rysując marmurach, poda ie
Wiekom do awielbienia a Następcom do
naśladowania Sprawiedliwość Waszą Niech-
ze już Wam otwierają Sądowej świątyni
Bramy *A perite Portas & intrabit gens justa
custodies veritatem (c)*

Nie mogę ominąć i Was Prześwietna
Palestro Mężowie że wszech miar nie wy-
chwaleni, muszę Wam oddać zmięysca te-
go Szacunek. Wy jesteście wspólnemi wy-
sokich zasług w Narodzie; przez Was to
Prawa nowę nabierają jasności i światła,
przed Waszą znajomością i biegłością w
Prawie wszelkie wątpliwości ustąpić muszą
Wy to sami kiedy w Jnnych w spokojno-
ści życia i odludnieniu chęć ratowania
współ

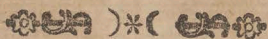

współ Braci gnuśnieie ~~za~~ Wy na Obronę
uciśnionych, na usłudze społeczności, tar-
gacie siły i zdrowia, a pędząc życie na
usłudze Sprawiedliwości, Amielski na zie-
mi sprawuiecie Urząd tak trwierdzi Chr: S:
*Obsequium Justitia singulare obsequium An-
gelorum.* Nie masz zapewne w Przechacnym
Gronie Waszym któryby na wzór Cycero-
na z swoiëy wykretności chlubił się. *Cicero
tenebras se effudisse Judicibus in Causa Clëntis
gloriatuſ est (d)*

Jeszcze raz zwracam mowę moją do
Ciebie Najyiaśnieyszy Trybunale Apostol-
fkiemi ią kończę Słowy. *Obsecro Vos Fra-
tres per Nomen Domini Jelu Christi ut id ip-
sum dicatis omnes & non sint in Vobis Schismata,
sitis autem perfecti in eodem Sensu, & in eadem
Sententia (e)* Tym sposobem w nieustannęy
u Narodu z Błogosławieństwem żyć będą
Jmiona Wasze pamięci ani usta złośliwych
zaskodzą sławie Waszëy. *In memoria aterna
erit Justus & ab auditione mala non timebit (f)*

We

(d) *Quiat Lib. 2. Cap. 17. (e) vđ Corin.
Cap. 1. (f) Psal. 111.*

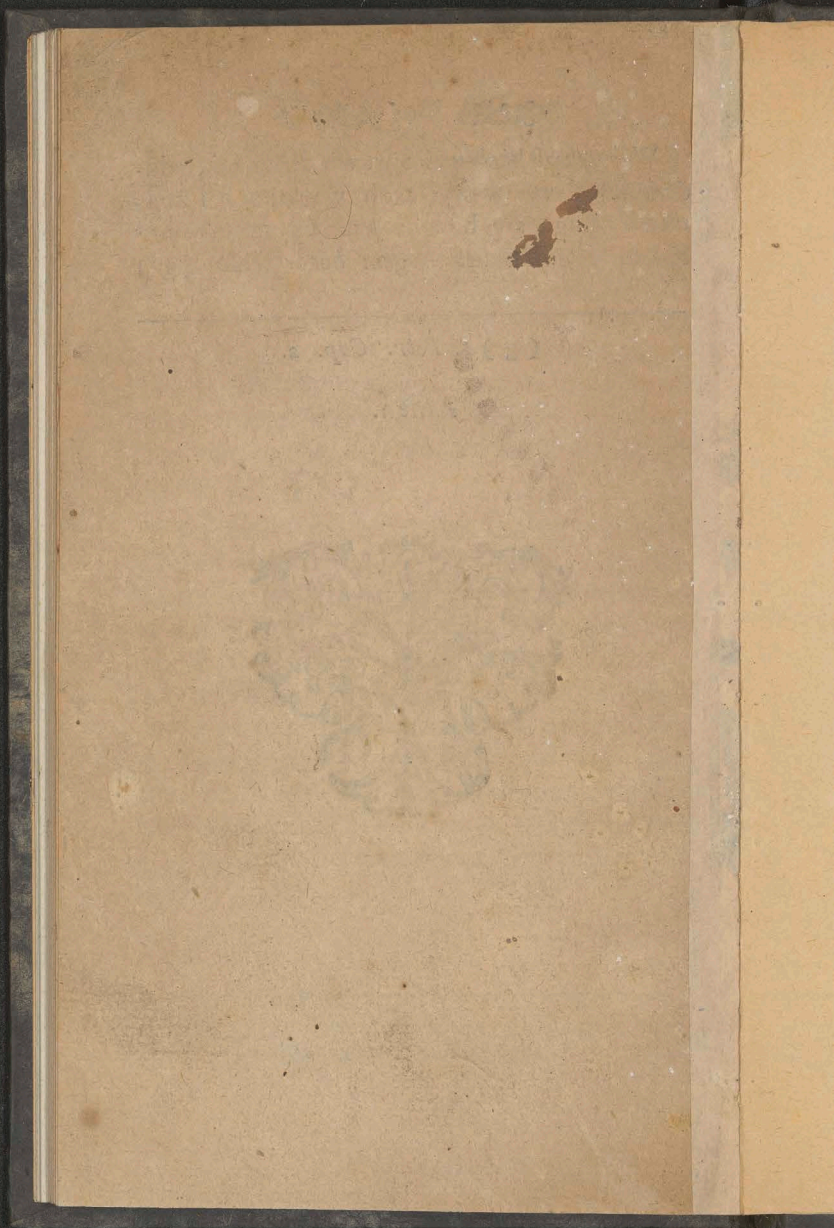

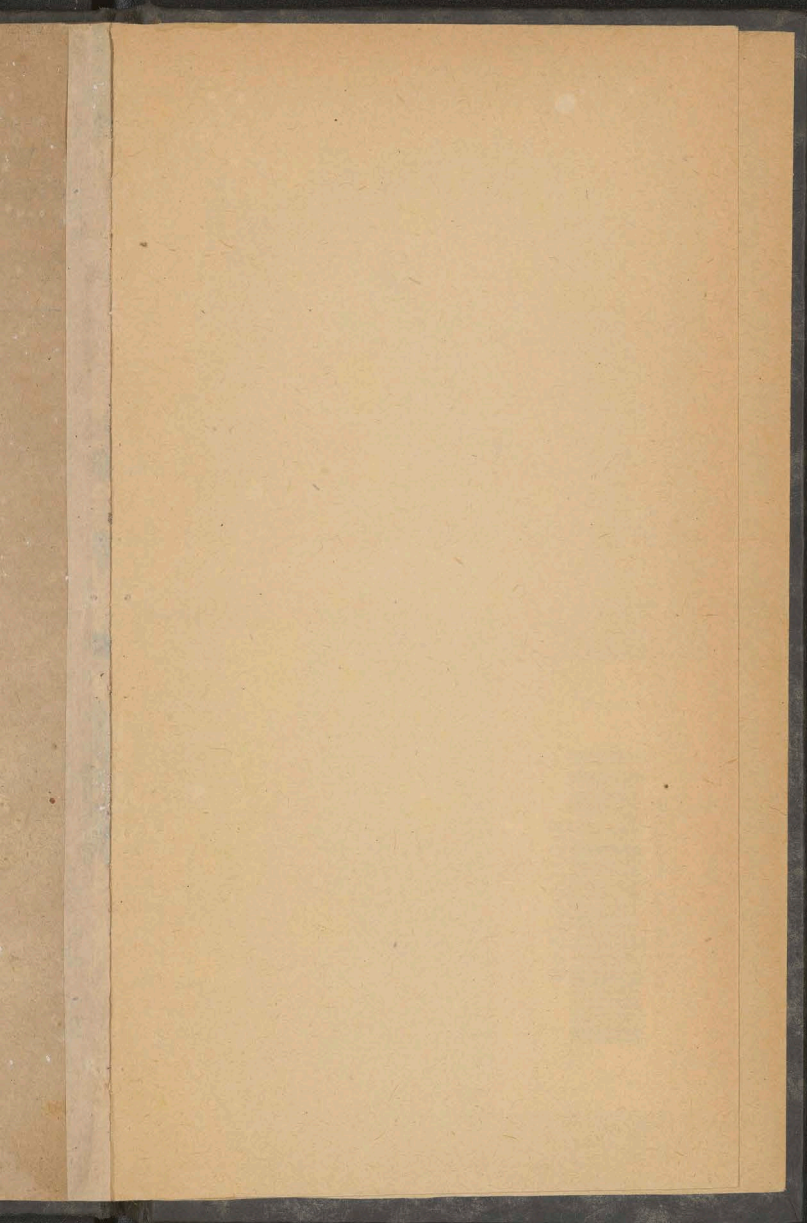
We wszystkich zaś Sprawiedliwością wła-
daniach, we wszystkich wyrokach i zda-
niach Boga się bójcie szanujcie Powagę
Króla *Deum timeat Regem honorificate* (g)

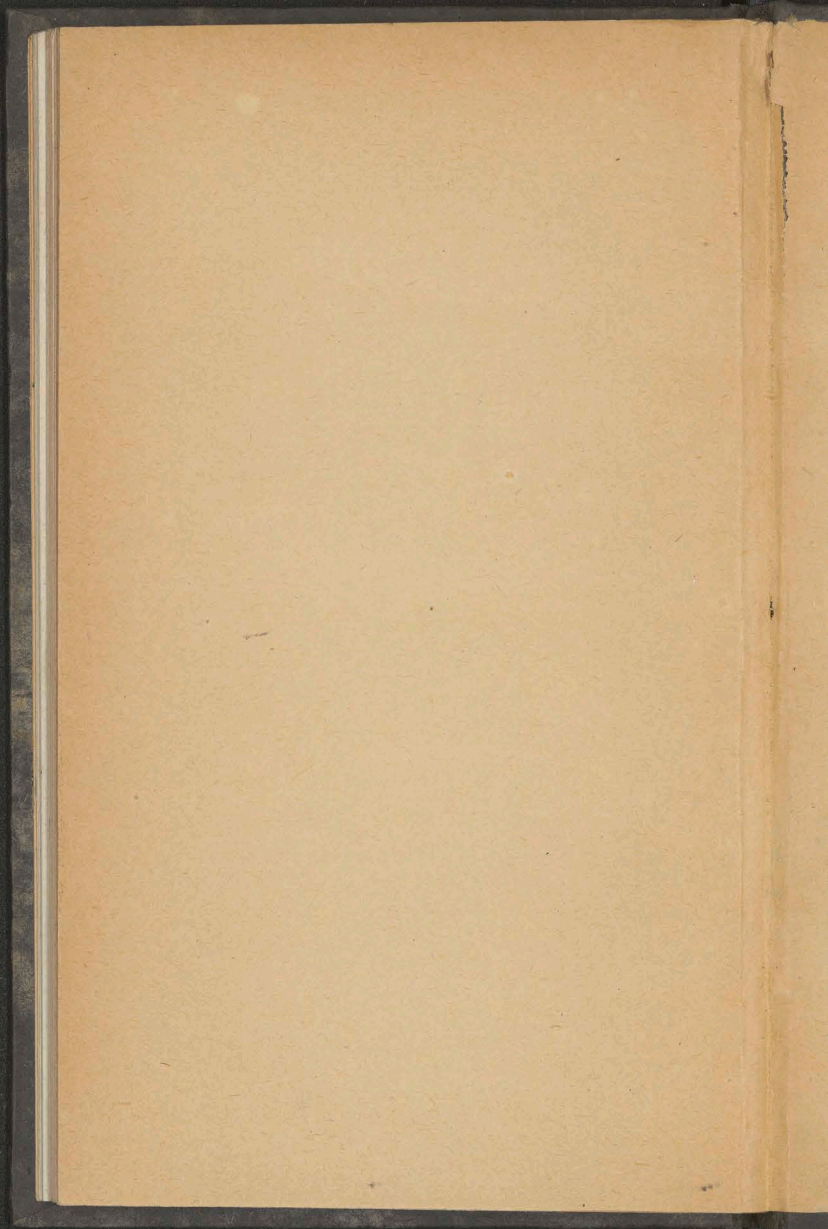
(g) 1. Petr. Cap. 2.

Amen.

Biblioteka Jagiellońska

sidr0022248

